



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисия за енергийно
и водно регулиране

[TLP-WHITE]

Ниво 0



РЕШЕНИЕ

№ Р-ВО-4

от 21.03.2024 г.

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 21.03.2024 г., след като разгледа Окончателното съвместно решение от 08.08.2018 г. за освобождаване от изискванията за Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО на Комисията за енергийно и водно регулиране и Регулаторния орган за енергия на Гърция по заявление за освобождаване от „Ай Си Джи Би“ АД, установи следното:

Комисията за енергийно и водно регулиране на Р България (КЕВР) и Регулаторният орган за отпадъци, енергия и води на Р Гърция (РООЕВ) с Решение № Р-ВО-2 от 8 август 2018 г., съответно Решение № 768 от 8 август 2018 г., са приели „Окончателно съвместно решение на националните регулаторни органи относно заявлението за освобождаване на „Ай Си Джи Би“ АД“ - „Окончателно съвместно решение“, с което по отношение на междусистемна връзка Гърция – България (газопровод IGB) на „Ай Си Джи Би“ АД е предоставено освобождаване от изискванията за достъп на трети страни, регулирани цени и отделяне по собствеността за срок от 25 години, считано от датата на търговска експлоатация. Газопроводът IGB е влязъл в търговска експлоатация на 1 октомври 2022 г. КЕВР и РООЕВ с Решение № К-1 от 8 октомври 2019 г., съответно с Решение № 918 от 9 октомври 2019 г., са одобрили Мрежови кодекс на IGB, съдържащ като приложение Тарифен кодекс на IGB, които да се прилагат от „Ай Си Джи Би“ АД.

Според член 4.3 от „Окончателното съвместно решение“ на „Ай Си Джи Би“ АД по отношение на междусистемна връзка Гърция – България (газопровод IGB) е предоставено освобождаване от разпоредбите на член 41.6, член 41.8, член 41.10 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (Директива 2009/73/ЕО) за 100% капацитет твърд поток, 100% прекъсваем капацитет прав поток и 100% прекъсваем капацитет обратен поток. Едно от условията на освобождаването е да не се прилага коефициент при изчислението на тарифата за краткосрочни капацитетни продукти.

Съгласно точка 7.4 от Тарифния кодекс за IGB „Ай Си Джи Би“ АД следва да прилага коефициенти за определяне на цени на резервиране на стандартни продукти, на твърд капацитет за срок по-кратък от една година, при използване на съответните тарифи за входен и изходен капацитет, както следва:

1. за капацитет на тримесечие: $ENT_{xxx} * 1.1$; $EXT_{xxx} * 1.1$ (т.е. тарифа за пренос за годишен твърд продукт + 10%);
2. за месечен капацитет: $ENT_{xxx} * 1.2$; $EXT_{xxx} * 1.2$ (т.е. тарифа за пренос годишен твърд продукт + 20%);
3. за дневен капацитет: $ENT_{xxx} * 1.3$; $EXT_{xxx} * 1.3$ (т.е. тарифа за пренос годишен твърд продукт + 30%);
4. за капацитет в рамките на деня: $ENT_{xxx} * 1.4$; $EXT_{xxx} * 1.4$ (т.е. тарифа за пренос годишен твърд продукт + 40%).

Предвид горното, е налице несъответствие между член 4.3 от „Окончателното съвместно решение“ по отношение на условието да не се прилага коефициент при изчислението на тарифата за краткосрочни капацитетни продукти и точка 7.4 от Тарифния кодекс за IGB. От друга страна, определянето на цените на резервиране на капацитет при годишни и краткосрочни стандартни продукти следва да отразяват разходите във връзка с гарантираното осигуряване на съответния продукт. Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460) допуска операторите на преносни системи при определянето на цените на годишните стандартни продукти за гарантиран капацитет да използват коефициент (множител), по който да се умножава съответната част на референтната цена с цел да се изчисли минималната цена за негодишен стандартен продукт за капацитет. Съгласно член 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 стойностите на коефициентите (множителите) са в интервали, както следва: а) за тримесечните стандартни продукти за капацитет и за месечните стандартни продукти за капацитет – не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5; б) за дневните стандартни продукти за капацитет и за стандартните продукти за капацитет в рамките на деня - не по-малка от 1 и не по-голяма от 3, като при надлежно обосновани случаи коефициентите (множителите) могат да имат стойности по-малки от 1, но по-големи от 0, или съответно стойности по-големи от 3. В тази връзка, коефициентите по точка 7.4 от Тарифния кодекс за IGB са със стойности, попадащи в обхвата на стойностите по член 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460.

С оглед изложените аргументи, КЕВР счита, че е икономически целесъобразно „Окончателното съвместно решение“ в частта по чл. 4.3. да бъде изменено с оглед постигане на съответствие с точка 7.4 от Тарифния кодекс за IGB.

В допълнение, съгласно член 4.2 от „Окончателното съвместно решение“, „Ай Си Джи Би“ АД е освободен от разпоредбите на член 32 от Директива 2009/73/ЕО (достъп на трети страни) за период от 25 години, считано от 1 октомври 2022 г., за размера на твърдия прав капацитет, който е резервиран чрез проведен пазарен тест и е показан в таблицата и фигурата в член 4.2 от „Окончателното съвместно решение“. Останалият капацитет се счита за неосвободен и се управлява от европейските регламенти, доколкото те не противоречат на разпоредбите на „Окончателното съвместно решение“. По-конкретно съгласно член 4.2, т. 2 от посоченото решение, за разпределяне на всеки капацитет извън освободения капацитет „Ай Си Джи Би“ АД трябва да спазва Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 (Регламент (ЕС) 2017/459). В тази връзка, дружеството трябва да спазва и разпоредбите на Глава V от Регламент (ЕС) 2017/459 относно процедурата за добавен капацитет. Пазарният тест, предвиден в член 4.2, т. 3 от „Окончателното съвместно решение“ може да се проведе съгласно правилата относно процедурата за добавен капацитета на Регламент (ЕС) 2017/459. Конкретното условие на член 4.2, т. 3 беше предвидено, за да се подчертае задължението да се проучи в рамките на определен период от време разширяването до 5bcm. Изпълнението му не изисква провеждането на отделна процедура за пазарен тест.

Според информация, предоставена на регулаторите от съседните газопреносни оператори, Трансадриатическия газопровод вече е в състояние да осигури входно налягане от 70 barg в точката на междусистемно свързване на TAP-IGB в Комотини, а гръцкия газопреносен оператор е направил необходимите инвестиции, за да може да гарантира необходимото налягане в междусистемната точка на свързване с газопровода IGB през първото тримесечие на 2025 г. Входното налягане, необходимо за осигуряване на поток от 5 млрд. куб. м през газопровода IGB, скоро ще бъде налично. В случай, че са необходими определени подобрения на газопровода IGB, за да се позволи горепосоченото разширение – с цел постигане на сигурността на доставките в региона, особено с оглед прекъсването на украинския маршрут, което може да засегне доставките на Съюза, следва да се осигури възможност на „Ай Си Джи Би“ АД, при одобрение от КЕВР и РОЕОВ, да извърши

инвестиции без провеждане на пазарен тест, в случай че те не водят до значително увеличение на тарифата на IGB, доколкото нивото на значимост се преценява от регулаторите.

Въз основа на горните аргументи, КЕВР приема за икономически и технически обосновано член 4.2, точка 3 от Окончателното съвместно решение да се измени, като се предвиди пазарният тест относно разширяването на газопровода IGB до 5bcm да се проведе съгласно правилата, уреждащи процедурата за добавен капацитета на Регламент (ЕС) 2017/459, както и „Ай Си Джи Би“ АД да извърши инвестиции без провеждане на пазарен тест след одобрение от националните регулаторни органи, в случай че те не водят до значително увеличение на тарифата на IGB, доколкото нивото на значимост се преценява от регулаторните органи.

Предвид процедурата по приемане на окончателно решение за предоставяне на освобождаване съгласно Директива 2009/73/ЕО и чл. 172г – чл. 172е от Закона за енергетиката, решението на КЕВР за изменение на „Окончателното съвместно решение“ следва да бъде нотифицирано на Европейската комисия.

Предвид гореизложеното, на основание чл. 36 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО, чл. 99, т. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, чл. 13, ал. 8, чл. 21, ал. 1, т. 25, чл. 172г, чл. 172д и чл. 172е от Закона за енергетиката

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема Съвместно решение на Комисията за енергийно и водно регулиране и Регулаторен орган за енергия, отпадъци и води на Р Гърция за изменение на Окончателно съвместно решение на националните регулаторни органи относно заявлението за освобождаване на „Ай Си Джи Би“ АД, неразделна част от Решение № Р-ВО-2 от 08.08.2018 г. на КЕВР, в частта му по член 4.2, т. 3 и член 4.3, точка 9, неразделна част от настоящото решение.

2. Настоящото решение да се съобщи на Европейската комисия и да се публикува на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране.

Решението подлежи на обжалване в 14 (четирнадесет) дневен срок пред Административен съд София-град.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА